

РЕШЕНИЕ

№ 24363

гр. София, 17.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав, в
публично заседание на 01.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **4673** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.205, ал.5 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

Делото е образувано по жалба от Н. М., чрез адв. А. В. от САК, в качеството си на родител и законен представител на детето Й. Х. срещу Заповед № 1444/06.04.2026г. на Директора на 28-мо СУ „А. К.“ [населено място], с която на лицето е наложена санкция „забележка“.

С жалбата се твърди, че оспорената заповед е незаконосъобразна като издадена при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправни разпоредби и в несъответствие с целта на закона. Иска се отмяната ѝ.

В съпроводително писмо от ответника е приложена административната преписка и е оспорена жалбата. Твърди, че същата е неоснователна. Посочва, че наложената санкция е напълно законосъобразна, съразмерна и съответстваща на целите на закона.

В съдебно заседание Н. Й. М., в качеството на законен представител на детето Й. Х., се представлява от адв.В., която поддържа жалбата. Претендира се присъждане на сторените по делото разноски.

Ответникът - ДИРЕКТОРА НА 28-МО СУ "А. К." гр. С. – се представлява от адв.Т., който оспорва жалбата. Претендира разноски.

Административен съд София - град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

От данните по делото се установява следното:

През учебната 2025/2025 г. Й. Х. е бил ученик в 1„б“ клас в на 28-мо СУ „А. К.“ [населено място]. С доклад от 12.03.2026 г., изготвен от Е. С. - учител ГЦОУД на 1 „б“ клас, е докладвано до ръководството на учебното заведение, че на 11.03.2026 г. е настъпил инцидент с участието на двама ученици от I „б“ клас - Й. Х. и пострадалия ученик Спасен И., а именно, че по време на организирана игра по футбол ученикът Й. Х., без да е бил - провокиран от страна на ученика Спасен И., му е нанесъл удар с крак в областта на корема, в. резултат на което И. е паднал на земята, свил се е от болка и е започнал да плаче. При проведения непосредствен разговор между учителя и Й. Х., последният е заявил, неумишлено е ударил съученика си, без да е бил предизвикан. Учителят е извършил проверка за видими наранявания в областта на корема на ученика Спасен И., като такива не са били установени, и след кратък престой ученикът е възобновил участието си в дейността. Около един час след инцидента ученикът И. отново се е оплакал от болка в коремната област, поради което учителят е предприел действия по уведомяване на родителите му и класния ръководител на I „б“ клас. Ученикът е бил придружен до санитарно помещение в учебното заведение, където е имал епизод на повръщане, след което е предаден на родителите си. В доклада си учителят посочва, че това е поредна проява на агресивно поведение от страна на ученика Й. Х., за когото вече е бил подаван доклад от 28.10.2025 г. Отбелязва се, че въпреки системните усилия за работа с него, поведението му остава непредсказуемо и създава риск за физическата безопасност на останалите ученици. На ученика Й. Х. е наложена и мярка „забележка“, отразена в електронния училищен дневник (Школо) на 11.03.2026 г. в 16:04 ч.

На 16.03.2026г. класният ръководител Е. Т. е внесла мотивирано предложение с вх.№ 2033/16.03.2026 г., съдържащо предложение за налагане на Й. М. Х. на мярката „Предупреждение за преместване в друго училище“. Предложението е мотивирано с обстоятелството, че ученикът е нарушил чл.172, ал.1, т.3, т. 10 от Закона за предучилищното и училищното образование и чл.78, ал.1, ал.2. ал.8 от Правилника за дейността на училището- упражнил е физическо насилие над съученик. Посочено е, че са предприети мерки за преодоляване на проблемното поведение до момента, съгласно чл.45 от Наредбата за приобщаващо образование:

1. Обсъждане между ученика и класния ръководител, с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
2. Консултиране на ученика от педагогическия съветник;
3. Разговор/превенция проведен с родител

Посочено е и че ученикът няма наложени санкции до момента, но се наблюдава трайно проявление на неприемливо поведение.

На 16.03.2026г. с писмо с изх. № 687/16.03.2026г. е изпратено уведомително писмо до майката на ученика за откриване на процедура по налагане на санкции, във връзка с извършено нарушение от Й. М. Х.. В уведомлението е посочено, че ученикът е допуснал следните нарушения: упражнил е физическо насилие над ученик. Тези действия от страна на ученика представляват неизпълнение на неговите задължения, визирани в чл.172, ал.1, т.3 от Закона за предучилищното и училищното образование и чл.77, ал. 2 от Правилника за дейността на училището. Посочено е, че съгласно чл.199, ал.1, т.3 от ЗПУО и чл.79, ал.3 от Правилника за дейността на училището, за извършените деяния се предвижда налагане на санкция „ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ ЗА ПРЕМЕСТВАНЕ В ДРУГО УЧИЛИЩЕ“ и е открита процедура по налагане на санкцията. Със същото уведомление е определена дата и час на изслушване 17.03.2026 г. от 08:30ч. в 12:00ч.

На 17.03.2026г. е проведено заседание на педагогическия съветник с майката на ученика, обективизирано в протокол.

На 18.03.2026г. е постъпило възражение от майката на ученика срещу протокола от 17.03.2026г.

На 18.03.2026г. с писмо с изх. № 695/18.03.2026г. е изпратено уведомително писмо до майката на ученика по повод откритата процедура по налагане на санкцията. В писмото е определена дата и час на изслушване пред Педагогическия съвет на 23.03.2026г. от 14:00ч.

На 23.03.2026г. е проведен Педагогически съвет, на който майката на ученика е представлявана от адв. А. В.. Ученикът не е присъствал на заседанието, като в същия ден майката е депозирала в деловодството на училището психологическо становище, издадено от магистър психолог С. З.-Х., съгласно което Й. Х. е стресиран и тревожен след възникналия инцидент между него и съученикът му и не се препоръчва ученикът да се явява на изслушване пред Съвета, за да не се влоши психологическото му състояние. В протокола е посочено още, че след проведеното изслушване на адв. В., пълномощник на законния представител на Й. Х., е взето решение на ученикът да бъде наложена санкция „Предупреждение за преместване в друго училище“. Заседанието на Педагогическия съвет е обективизирано в протокол.

Последвало е издаване на процесната заповед Заповед № 1444/06.04.2026г. на Директора на 28-мо СУ „А. К.“ [населено място], с която на лицето е наложена санкция „забележка“, изпратена на родителя на ученика на 06.04.2026г. чрез „Школо“. Заповедта е издадена за неизпълнение на следните задължения на ученика: чл.172, ал.1, т.3 от ЗПУО, а именно задължението ученикът да зачита правата, честта и достойнството на другите и да не упражнява физическо или психическо насилие. Решението е мотивирано с обстоятелството, че в разпоредбата на чл. 200, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование е предвидено, че санкцията „предупреждение за преместване в друго училище“ не се налага на ученици, обучаващи се в класовете от начален етап, какъвто безспорно е и случаят с ученика Й. Х., като ученик в I „б“ клас. Поради това спрямо него е налице изрична законова пречка за налагане на посочената санкция. Посочено е, че независимо от това, от събраните по административната преписка доказателства се установява наличие на всички материалноправни предпоставки за налагане на санкцията, доколкото поведението на ученика представлява тежко нарушение на установените задължения и създава риск за здравето и безопасността на останалите ученици. Органът е приел, независимо от наличието на мотивирано предложение за налагане на санкция „предупреждение за преместване в друго училище“, че директорът на учебното заведение, в качеството си на компетентен административен орган, е длъжен при издаване на крайния административен акт да съобрази както събраните по преписката доказателства, така и приложимата правна уредба. Същият не е обвързан от направеното предложение от Педагогическия съвет, доколкото същото има консултативен характер и не поражда задължение за автоматично налагане на предложената санкция, а разполага с оперативна самостоятелност при вземане на крайното решение. Поради това, че с оглед на установеното нарушение, което по своя характер създава риск за здравето и безопасността на друг ученик, е необходимо налагането на друга, законосъобразна и съразмерна по вид санкция, предвидена в ЗПУО, а именно „забележка“. Мотивирал е налагането на санкцията с обстоятелството, че това като най-лека по вид санкция, се явява достатъчно на този етап за постигане целите на закона, свързани с възпитателното въздействие и превенцията на подобни прояви. Понатам е приел, че налагането на друга възможна санкция - „преместване в друга паралелка в същото училище“, не би довело до по-ефективно постигане на тези цели към настоящия момент, нито би представлявало по-подходяща и съразмерна мярка с оглед конкретните обстоятелства по случая. Посочил е, че в конкретния случай не се установява възможност тези противопоставими интереси да бъдат съхранени без прилагане на санкция спрямо ученика Й. Х., както и че липсата на каквато и да е санкционна реакция би създавала предпоставки за формиране на чувство за безнаказаност и би обезсмислила вече предприетите възпитателни мерки. Приел е, че наложената санкция е съразмерна на установеното нарушение и

съответства на значимостта на защитаваните обществени отношения, като е насочена както към индивидуалната превенция, спрямо ученика, така и към генералната превенция в рамките на училищната общност. Същевременно тя е съобразена с основните цели на образованието, регламентирани в чл. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование.

По преписката са приложена извадки за 2025г. и 2026г. от Дневници Школо, касаещи текущи, срочни и годишни оценки на Й. Х., забележки, похвали, отсъствия и бележки, съдържанието на вписаните забележки на ученика и указаната подкрепа на ученика.

По делото е постъпил и изготвен Социален доклад от Директор на ДСП В., на базата на проведена среща – разговор с майката, с директора на училището и класния ръководител на ученика. Посочено е, че консултация с ученика не е била осъществена.

При така установените факти, Административен съд София - град достига до следните правни изводи:

Жалбата е процесуална допустима. Подадена е от законен представител и в законоустановения 14 –дневен срок от връчване на процесната заповед.

Разгледана по същество, жалбата е основателна, по съображения, различни от изложените.

Съгласно изискванията на чл. 168, ал. 1 АПК, при служебния и цялостен съдебен контрол за законосъобразност, съдът извършва пълна проверка на обжалвания административен акт относно валидността му, спазването на процесуалноправните и материалноправните разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта, която преследва законът, т. е. на всички основания, визирани в чл. 146 АПК. При проверката на административния акт, съдът не е обвързан от основанията, въведени от оспорващия, нито от неговото искане.

Оспорената в настоящето производство заповед е издадена от компетентен орган – директорът на 28-мо СУ „А. К.“ [населено място] в кръга на неговите правомощия, очертани с чл.203, ал.1, пр. първо от ЗПУО, според който санкциите "забележка" и "преместване в друга паралелка в същото училище" се налагат със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а всички останали санкции - със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

Оспореният акт е издаден в предвидената от закона писмена форма, доколкото в съответствие с нормата на чл.59, ал.2 от АПК и с правилата на чл. 205, ал. 2 от ЗПУО съдържа вида на санкцията, срок и мотиви за налагането ѝ.

Заповедта е издадена за неизпълнение на задължения на ученика, съгласно чл.172, ал.1, т.3 от ЗПУО. Съгласно цитираната разпоредба учениците имат следните задължения: да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие.

При издаване на заповедта обаче не са спазени административнопроизводствените правила.

Процедурата по налагане на санкции по реда на ЗПУО е подробно разписана в глава IX, раздел III „Санкции на учениците" (чл.199–чл.207), както и в глава III от Наредбата за приобщаващото образование.

Съгласно чл.200, ал.3 от ЗПУО мерките по чл. 199, ал. 2 и 3, както и санкциите "предупреждение за преместване в друго училище" и "преместване в друго училище" не се налагат на учениците в класовете от началния етап. В мотивираното предложение на класния ръководител до директора на учебното заведение липсват мотиви защо класния ръководител предлага именно налагане на такава санкция. Предложението не съдържа и посочване на каквито и да било факти, още по-малко конкретизация на извършеното деяние, представляващо нарушение. Предложението представлява бланкетно посочване на правната разпоредба на чл.172, ал.1, т.3 и т.10 от ЗПУО и съответната от правилника за дейността на училището, но не съдържа описание на нарушението,

конкретизация от към време и място на извършване и аргументи за налагане на точно тази санкция, при условие, че чл.200, ал. 3от ЗПУО забраняват налагането ѝ за учениците от начален етап. Според Съда класния ръководител е опорочил изначално процедурата по налагане на санкцията като не е спазил изискването на закона за мотивирано предложение и е нарушил 3. като е предложил санкция "предупреждение за преместване в друго училище" за ученик в начален етап, които действия в своята съвкупност представляват съществено нарушение на административнопроцесуалните правила.

На следващо място съгласно чл. 204, ал.1 от ЗПУО за откриване на процедура по налагане на санкциите по чл. 199, ал. 1 директорът задължително уведомява родителя, а в случаите по чл. 199, ал. 1, т. 3 - 5 - и съответните териториални структури за закрила на детето. Процедурата обаче е проведена без да е извършено задължителното уведомяване по чл.204, ал.1 от ЗПУО до съответната териториална структура за закрила на детето.

С писмо с изх. № 687/16.03.2026г. и писмо с изх. № 695/18.03.2026г. майката на ученика е уведомена за откриване на процедура по налагане на санкция „Предупреждение за преместване в друго училище“ за следното нарушение: упражняване на физическо насилие над ученик. В уведомлението липсва посочване на фактическата обстановка по извършеното нарушение – дата и място на извършване на нарушението, обстоятелства при които е извършено, предприети действия по установяване и преустановяване на нарушението и пр. Оттук е отнето правото на майката да организира адекватно защита на детето си. В тази връзка не е спазено и изискването на чл. 35 АПК, че индивидуалният административен акт се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията и възраженията на заинтересованите граждани и организации, ако такива са дадени, съответно направени. Предвид това е налице съществено нарушение на административнопроизводствените правила, което е основание за отмяна на оспорената заповед.

В заповедта и в мотивираното предложение е посочено, че до момента са предприети мерки за преодоляване на проблемното поведение на ученика съгласно чл. 45 от Наредбата за приобщаващото образование, а именно: обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникналите проблеми и оказване на подкрепа за разрешаването им: консултиране на ученика с педагогически съветник: както и проведен разговор с родител. Посочено е също, че към момента на изготвяне на предложението ученикът няма наложени санкции по реда на ЗПУО. Липсват обаче доказателства по изпълнение на тези предприети мерки по чл.45 от Наредбата за приобщаващото образование. Липсва и посочване кога са извършени същите.

Липсват данни и да е имало обсъждане на поведението на ученика между класния ръководител и санкционируания ученик. Разпоредбата на чл.46 от Наредбата за приобщаващото образование определя ролята на класния ръководител като лице, което съдейства за разрешаването на възникналия проблем като осъществява разговор с ученика за установяване на причините, довели до възникването на проблема (ал.1), при спазване на етичния кодекс на училищната общност (ал.2), в зависимост от резултата от този разговор съвместно с ученика определя дейности, които да доведат до преодоляване на проблема (ал.3), оказва подкрепа на ученика за осъществяване на дейностите по ал.3 (ал.4). В случая се оказва, че класният ръководител на 1 „б” клас изобщо не е изпълнил задълженията си, посочени в чл.46 от Н., а директно е предложил налагане на санкция, която не може да бъде взета по отношение на този ученик.

Съгласно чл. 186, ал.1 от ЗПУО видовете и съдържанието на дейностите по мотивация и преодоляване на проблемното поведение се определят от детската градина и от училището и може да включват:

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
2. използване на посредник при разрешаване на конфликт в училище;
3. консултиране на детето или ученика с психолог или с педагогически съветник;
4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;
5. насочване на детето и ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;
8. други дейности, определени с правилника за дейността на институцията.

От изброените мерки в чл.186, ал.1 от ЗПУО по отношение на ученика не са били приложени нито една. Съгласно чл.199, ал.1 от ЗПУО, санкции се налагат след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците. Предвид горното не може да се приеме, че е изпълнено условието на чл.199, ал.1 от ЗПУО преди налагане на санкцията да са били изчерпани останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на ученика. Липсват данни за реалното прилагане на такива мерките по чл.186, ал.1 от ЗПУО. Няма нито един документ от който да е видно, че са проведени срещи с ученика за преодоляване на проблемното му поведение.

Налице е протокол от 10.11.2025г. от проведена среща между майката на ученика и педагогическия съветник, но предвид датата на срещата – 10.11.2025г. и датата на нарушението – 11.03.2026г. и издаване на заповедта – 06.04.2026г., то съдът намира, че протоколираната среща от 10.11.2025г. не е относима към процесната заповед и не може да се ползва като доказателство за предприети мерки по чл.186 от ЗПУО по отношение на процесния случай, за който е наказан ученика.

Нарушена е и разпоредбата на чл.65, ал. 1 Наредбата за приобщаващото образование, която предвижда, че преди налагане на санкция директорът или упълномощено от него лице задължително изслушва ученика в присъствието на психолог или на педагогически съветник и/или се запознава с писменото обяснение на ученика на фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. На изслушването присъства и социален работник в съответствие с чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето. Изискванията на цитирания текст от Наредбата също не са изпълнени. На първо място, изслушването на ученика преди налагане на санкцията следва да бъде направено от директора или упълномощено от него лице.

Това изслушване обаче не се е състояло. Нещо повече липсват доказателства такова да е било предвидено с конкретна дата и час, както и да е бил уведомен ученикът и неговият законен представител или социален работник.

Съдът намира, че училищното ръководство не е положило необходимите грижи и не е предоставило дължимата подкрепа на ученика с цел въздействие на същия по преустановяване на физическата агресия към съучениците му и мотивирането му да спазва училищните правила и норми, касаещи дисциплината. Доказателства за това са липсата на комуникация между класния ръководител и ученика, между директора и ученика и между психолога и ученика.

На ученика е наложена предвидената в чл.199, ал.1, т.1 от ЗПУО санкция – „забележка“, която е най-леката по вид санкция, но производството по налагането ѝ е опорочено. В случая, за съда е безспорно установено нарушението на ученика, изразяващо се във физическо насилие над свой съученик и на същия е следвало да се наложи санкция, но санкцията е следвало да бъде процедирана по съответния ред, за да може същата да изпълни своята функция. А тя е да поправи проблемното поведение на ученика, като именно към тази цел са насочени и всички предхождащи я действия и мерки. Вярно е, че всяко нарушение трябва да понесе своето наказание, но последното трябва да бъде съразмерно и адекватно и при законосъобразно проведена процедура. Дори и спорната санкция да е съответна на същността и тежестта на нарушението, начинът, по който същата е наложена – в условията на съществени нарушения на процедурата, говори за неоправдано превишаване на въздействието ѝ спрямо ученика и ограничаване на неговите права. По изложените съображения Заповед № 1444/06.04.2026г. на Директора на 28-мо СУ „А. К.“ [населено място] представлява незаконосъобразен административен акт, издаден при съществени нарушения на административнопроизводствени правила и следва да бъде отменен.

Предвид изхода на спора и на основание чл.143, ал.1 от АПК, направеното от жалбоподателя искане за присъждане на разноски за държавна такса следва да бъде уважено, като ответникът му заплати сумата от 5,11 евро или 10 лева. Тези разноски са своевременно поискани, като са представени и доказателства за реалното им заплащане.

Претенцията за определяне на адвокатско възнаграждение по реда на чл. 38 от ЗАдв е неоснователна, тъй като видно от приложения договор за правна защита и съдействие не е посочена конкретна хипотеза от тези по чл.38, ал.1 от ЗАдв, за да може съда да прецени дали е налице основание за прилагане на чл. 38, ал. 2 от ЗАдв.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 и чл.143, ал.1 от АПК, Административен съд - София град, второ отделение, 48-ми състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед № 1444/06.04.2026г. на Директора на 28-мо СУ „А. К.“ [населено място].

ОСЪЖДА 28-мо СУ „А. К.“ [населено място] да заплати на Н. М. направените по делото разноски в размер на 5, 11 евро /пет евро и единадесет евроцента/ или 10 (десет) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ